Stanoviská hlavného kontrolóra obce k návrhu rozpočtu obce Hatné na roky 2026 - 2028

Stanovisko k návrhu rozpočtu obce predkladá hlavný kontrolór Obecnému zastupiteľstvu v súlade s § 18. f ods. 1. písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení pred jeho prerokovaním a schválením v obecnom zastupiteľstve.

A: VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA ODBORNÉHO STANOVISKA

1 Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu

1.1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Stanovisko je spracované v nadväznosti na ďalšie súvisiace právne predpisy v platnom znení, a to najmä:

- zákon č. 523/2004 Z. z o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov zákon č. 583/2004 Z. z o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy,
- zákon č. 564/2004 Z. z o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov v znení neskorších predpisov
- zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 597/2003 Z. z o financovaní škôl a školských zariadení v znení
- zákon č. 357/2015 Z. z o finančnej kontrole a vnútornom audite v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 431/2002 Z. z o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

1.2. Súlad so všeobecne záväznými nariadeniami obce

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so všeobecne záväznými nariadeniami obce (ďalej len „VZN"):

- VZN, ktorým sa určuje spôsob a metodika poskytovania dotácií z rozpočtu obce
- VZN o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady
- VZN, ktorým sa určuje výška a spôsob úhrady príspevkov na čiastočnú úhradu nákladov v materských školách
- Zásady hospodárenia s majetkom obce

1.3. Dodržanie informačnej povinnosti zo strany obce

Návrh rozpočtu bol zverejnený v obci na úradnej tabuli obecného úradu a na webovej stránke obce v zákonom stanovenej lehote 15 dní pred jeho schválením v zmysle § 9 ods. 2 zák. č. 369/1991 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších doplnkov a zmien.

2 Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu obce na rok 2026 je spracovaný v súlade s ustanoveniami § 4 zákona č. 583/2004 Z. z o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov a v zmysle opatrenia Ministerstva financií SR č. MF/010175/2004 – 42 z 8. decembra 2004 a jeho doplnkov, ktorým sa ustanovuje druhová organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie. Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade s Metodickým pokynom Ministerstva financií SR, ktorým bol vydaný praktický a konkrétny manuál pre tvorbu programových štruktúr na úrovni miestnej a regionálnej samosprávy. Je vypracovaný na trojročné obdobie. Pre roky 2026 až 2028 vydalo Ministerstvo financií výnos s názvom „Príručka na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2026 až 2028" (ďalej len „príručka"). Ministerstvo financií Slovenskej republiky predmetnú príručku vydalo vo Finančnom spravodajcovi pod č. MF/007079/2025-41 v súlade s § 14 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Podľa uvedeného obce, vyššie územné celky sú povinné poskytovať ministerstvu financií potrebné údaje o svojom hospodárení na účely zostavenia návrhu rozpočtu verejnej správy, návrhu štátneho záverečného účtu a návrhu súhrnnej výročnej správy Slovenskej republiky. Údaje na účely zostavenia návrhu rozpočtu verejnej správy poskytujú prostredníctvom rozpočtového informačného systému pre samosprávu (ďalej len RISSAM rozpočet) v správe ministerstva financií. Obec a vyšší územný celok sú povinní poskytovať do RISSAM rozpočet údaje o schválenom rozpočte na príslušný rozpočtový rok a rozpočtov na nasledujúce roky viacročného rozpočtu najneskôr do 20 kalendárnych dní odo dňa schválenia rozpočtu orgánom obce alebo orgánom vyššieho územného celku, príslušným podľa osobitných predpisov. Ak je rozpočet obce alebo rozpočet vyššieho územného celku na nasledujúci rozpočtový rok schválený do 31. decembra bežného roka, obec a vyšší územný celok poskytujú údaje schváleného rozpočtu, v členení minimálne na úrovni hlavnej kategórie ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie, najneskôr do 10. januára nasledujúceho rozpočtového roka a schválený rozpočet na príslušný rozpočtový rok a rozpočty na nasledujúce roky viacročného rozpočtu najneskôr do 31. januára nasledujúceho rozpočtového roka, pričom počas rozpočtového provizória obec a vyšší územný celok poskytujú v tomto rozsahu a termínoch údaje schváleného rozpočtu predchádzajúceho rozpočtového roka.

C: TVORBA NÁVRHU VIACROČNÉHO ROZPOČTU

Návrh viacročného rozpočtu obce na roky 2026 - 2028 vychádza z vyššie menovaných právnych predpisov a metodických pokynov pre spracovanie rozpočtov samospráv. Východiskovými podkladmi pre tvorbu viacročného rozpočtu obce na roky 2026 - 2028 boli zohľadnenia: platných zmluvných vzťahov do rozpočtu obce, platných VZN, analýza hospodárenia v roku 2025. Návrh viacročného rozpočtu ako strednodobého nástroja finančnej politiky obce bol spracovaný podľa zák. č. 583/2004 Z. z. v členení podľa § 9 ods. 1 ako:

a) rozpočet na príslušný rozpočtový rok 2026

b) rozpočet na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom - rok 2027

c) rozpočet na rok nasledujúci po roku , na ktorý sa zostavuje rozpočet podľa písmena b) – rok 2028

Príjmy a výdavky rozpočtov uvedených pod písmenami b) a c) nie sú záväzné, majú orientačný charakter, ich ukazovatele sa korigujú v ďalších rozpočtových rokoch. Viacročný rozpočet na roky 2027 – 2028 je zostavený v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok. Rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok je záväzný. Viacročný rozpočet sa v súlade s § 10 ods.

3 až 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vnútorne člení na:

d) bežný rozpočet (bežné príjmy a bežné výdavky)

e) kapitálový rozpočet (kapitálové príjmy a kapitálové výdavky)

f) finančné operácie (príjmové a výdavkové finančné operácie)

Vo viacročnom rozpočte na roky 2026 – 2028 sú vyjadrené finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu na príslušné obdobie v rámci financovania prenesených kompetencií štátu, finančné vzťahy k štátnym fondom a fondom EÚ, k zriadeným právnickým a fyzickým osobám, ktorým sa poskytli prostriedky z rozpočtu obce, ako aj k rozpočtom iných obcí (spoločný obecný úrad - stavebný).

Viacročný rozpočet je strednodobým ekonomickým nástrojom finančnej politiky obce, ktorý odzrkadľuje zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov. V súlade so zákonom č. 523/2004 Z. z. je súčasťou predloženého návrhu rozpočtu na roky 2026 – 2028 aj schválený rozpočet 2025, údaje o (očakávanom/skutočnom) plnení 2025, ako aj o skutočnom plnení za predchádzajúce 2 roky, tj. v tomto prípade obdobie 2023 a 2024.

D: ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA NÁVRHU ROZPOČTU

Na prerokovanie je Obecnému zastupiteľstvu predložený návrh viacročného rozpočtu obce na roky 2027 - 2028 a návrhu rozpočtu obce na príslušný rok 2026, ktorý obsahuje východiská tvorby rozpočtu, predpokladaný očakávaný vývoj príjmovej a výdavkovej časti bežného a kapitálového rozpočtu v predložených kvantitatívnych ukazovateľoch.

Návrh rozpočtu na rok 2026 ako aj návrh viacročného rozpočtu obce na roky 2027 – 2028 je zostavený v mene euro v súlade so zákonom č. 659/2007 Z. z. o zavedení eura v SR s nasledovnými východiskovými ukazovateľmi:

Základné informácie návrhu rozpočtu príjmov a výdavkov v €:

Sumarizácia	2023 Skutočnosť	2024 Skutočnosť	2025 Očakávaná skutočnosť	2025 Rozpočet	2026 Rozpočet	2027 Rozpočet	2028 Rozpočet
Bežné výdavky spolu	345 304,17	365 089,05	385 139	375 385	378 106	400 122	401 122
Kapitálové výdavky spolu	6 060,00	171 460,76	68 231	10 879	50 086	0	0
Výdavkové finančné operácie	16 673,96	21 784,51	13 918	13 918	15 035	0	0
Rozpočtové výdavky spolu	**368 038,13**	**558 334,32**	**467 288**	**400 182**	**443 227**	**400 122**	**401 122**
Bežné príjmy	366 449,81	392 378,66	391 021	381 267	399 580	400 122	401 122
Kapitálové príjmy	165 546,00	0,00	0	0	0	0	0
Príjmové finančné operácie	16 641,15	180 223,25	76 267	18 915	43 647	0	0
Rozpočtové príjmy spolu	**548 636,96**	**572 601,91**	**467 288**	**400 182**	**443 227**	**400 122**	**401 122**
Hospodárenie celkom	**180 598,83**	**14 267,59**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Návrh zostaveného rozpočtu na rok 2026 spĺňa hlavnú podmienku zostavenia rozpočtu stanovenú v § 10 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, a to povinné zostavenie bežného rozpočtu ako vyrovnaného, alebo prebytkového.

Príjmy na rok 2026 sú plánované nasledovne:

- Bežné príjmy pre rok 2026 – 399 580 €
- Bežné výdavky pre rok 2026 – 378 106 €
- Bežný rozpočet pre rok 2026 – prebytok – 21 474 €

V predpokladaných príjmoch návrh rozpočtu na rok 2026 vychádza z princípov prerokovaného zákona o štátnom rozpočte na rok 2026, posúdenia reálneho vývoja rozpočtového hospodárenia verejnej správy v roku 2025 a podkladov z návrhu zákona o štátnom rozpočte na rok 2026.

Rozhodujúcu časť bežných príjmov aj naďalej tvoria podiely na daniach v správe štátu, a to podiel dane z príjmov fyzických osôb vo výške 205 205 €. Podiel výšky sa odvíja od objemu vybranej dane z príjmov fyzických osôb, prerozdeľovanej na obce podľa kritérií v zmysle nariadenia vlády o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samospráve.

Ostatné príjmy z miestnych daní sú plánované vo výške 32 922 € a plánované nedaňové príjmy 161 453 € sú rozpočtované podľa platných miestnych VZN v obci, podľa uzatvorených nájomných zmlúv z prenajatého majetku vo vlastníctve obce a (po novom) tiež na základe predpokladaného štátneho transferu na financovanie materskej školy. Miera daňovej disciplíny, výška príjmov z prenájmu prenajatých pozemkov, budov a bytov na miestnej úrovni je nadstavená podľa porovnateľných reálne dosiahnuteľných daňových príjmov v roku 2025.

Rozpočet je otvorený dokument, ktorý v priebehu rozpočtového roku je možné na základe vývoja tvorby verejných zdrojov zákonným spôsobom aktualizovať. V návrhu rozpočtu sú zapracované transfery na prenesený výkon štátnej správy a transfery na vzdelávanie. Financovanie originálnych kompetencií sa zabezpečuje transferom z rozpočtu obce a financovanie prenesených kompetencií transferom zo štátneho rozpočtu. Kapitálové príjmy sú rozpočtované vo výške 0 € a príjmové finančné operácie v rozpočtovom roku 2026 sú navrhované v sume 43 647 €.

Výdavky na rok 2026 sú plánované nasledovne:

Rozpočet na roky 2027 a 2028 nie je v zmysle § 9 ods. 3 zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov záväzný.

• **Bežné výdavky** obce rozpočtované vo výške 378 106 € sú naplánované na zabezpečenie základných samosprávnych kompetencií v oblasti výkonu miestnej verejnej správy podľa zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a to menovite na všeobecné verejné služby, správa obce, požiarna ochrana, ochrana životného prostredia, vývoz a zneškodňovanie komunálneho odpadu, bývanie a občianska vybavenosť, údržba verejnej zelene, verejného osvetlenia, miestneho rozhlasu, (údržba miestnych komunikácií), šport, kultúra, rekreácia, výdavky na školstvo pre MŠ. V ďalšom na sociálne zabezpečenie, propagáciu obce, prevádzku a údržba budov v správe obce, poistenie majetku obce, údržba cintorína a domu smútku.

Návrh rozpočtu zabezpečuje výdavky na prenesený výkon štátnej správy, a to na úseku (pozemných komunikácií), všeobecnej vnútornej správy, (matričnej činnosti) a zabezpečovania výkonov registra obyvateľov, sociálnej pomoci, územného plánovania a stavebného poriadku, starostlivosti o životné prostredie a štátneho školstva.

• **Kapitálové výdavky** sú rozpočtované v celkovej sume 50 086 €

• **Výdavkové finančné operácie** sú rozpočtované vo výške 15 035 €

D: RIZIKÁ

Za najväčšie riziká pre tento rozpočet považujem možný znížený príjem daní z príjmov fyzických osôb (z dôvodu nárastu nezamestnanosti vyvolanej hospodárskou nestabilitou na svetových trhoch).

E: ZHRNUTIE/STANOVISKO

Stanovisko k návrhu rozpočtu je zamerané najmä na posúdenie súladu návrhu rozpočtu so zákonom o rozpočtových pravidlách a ďalšími právnymi predpismi, ktoré upravujú tvorbu rozpočtu. V neposlednom rade aj na identifikáciu prípadných rizík a rezerv plnenia rozpočtovaných príjmov a rozpočtovaných výdavkov. Svojou koncepciou rešpektuje všetky právne normy a všeobecne platné predpisy spojené s prípravou rozpočtu obce. **Preskúmaním predloženého návrhu rozpočtu na rok 2026 konštatujem, že zohľadňuje súčasnú ekonomickú pozíciu obce, ako aj predpokladaný vývoj hospodárenia Slovenskej republiky a že je zostavený v súlade s § 9 a 10 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy** a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. **Návrh zohľadňuje ustanovenia zák. č. 582/2004 Z .z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady a príslušné VZN, ďalej zák. č. 564/2004 Z .z. o rozpočtovom určení výnosu dane u príjmov územnej samospráve a zák. č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení** v znení neskorších doplnkov a zmien**, ako aj ďalšie právne normy. Návrh rozpočtu bol zverejnený na webovej stránke obce v 15 dňovej lehote pred schválením v súlade s § 9 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení** v znení neskorších predpisov**. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odporúčam obecnému zastupiteľstvu predložený návrh viacročného rozpočtu na roky 2027 – 2028 zobrať na vedomie a návrh rozpočtu obce na rok 2026 schváliť.**

V Hatnom dňa 18.11.2025

Ing. Peter Ištok

Hlavný kontrolór obce